

7. JÉZUS A BOLDOG ÉLETRŐL TANÍT

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.
(Mt 5,3–10)

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

Bartha Tibor (szerk.): Keresztyén Bibliai Lexikon. Budapest, 1995, Kálvin Kiadó.
Goppelt, Leonhard: Az Újszövetség theológiája. Budapest, 1992, Református Zsinati Iroda Tanulmányi Osztálya.
Biblia magyarázó jegyzetekkel. Budapest, 1997, Kálvin Kiadó.
Szabó Andor: Lábam előtt mécses a te igéd. Budapest, 1995, Kálvin Kiadó.
Schweizer, Eduard: Das Evangelium nach Matthäus. Göttingen, 1986, Vandenhoeck und Ruprecht.)

Az Ószövetségben is már szerepelnek boldogmondások. Azok az emberek a boldogok az Ótestamentumban, akik a mindennapi életüket bölcsen vezetik. Az érkező zarándokokat is boldogmondással köszöntötték. (Zsolt 84,5) Általában gondolatpárhuzamban szerepelnek ezek a boldogmondások. Jézus boldogmondásai több ponton eltérnek az Ószövetségben szereplő boldogmondásoktól.

Ószövetségi boldogmondások jellemzői:

- csak harmadik személyben, szólítja meg a hallgatóságot,
- szabályokról szólnak,
- nem vonatkozik minden emberre minden időben,
- feltételekhez kötött, azokra vonatkozik, akik megfelelnek bizonyos kritériumoknak,
- földi boldogságról szól.

Jézus boldogmondásainak jellemzői:

- Jézus közvetlenül szólítja meg a hallgatóságát a boldogmondásaival,
- második személyben is hangzanak,
- konkrét élethelyzeteket, konkrét állapotokat nevez meg,
- mindenkire vonatkozik, aki csak hallja,
- Jézus boldogmondásai abban hoznak teljesen újat, hogy a jövőbeli boldogságot már most a hallgatóknak tulajdonítja,
- nem köti feltételhez, mindenkire érvényesek,
- az üdvösség elnyerését nem köti a Törvény betartásához.

Jézus boldogmondásai azután hangzottak el, miután elhívta a tanítványokat, betegeket gyógyított, megszabadította őket a betegség fogságából. Isten szabadításának a megmutatása után következik a törvény. Ahogyan az Ószövetségben is előbb következett be Isten szabadítása a szolgaság házából, és azt követte a törvényadás.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

(Felhasznált irodalom: Szondy Máté: A boldogság tudománya Budapest, 2010)

A pszichológia viszonylag későn kezdett el foglalkozni a boldogsággal, az ezt kutató ágát pozitív pszichológiának nevezzük. Jeles képviselője Martin Seligman, aki a következő három pontban határozta meg a boldogsághoz vezető utat:

1. *A kellemes élet:* elsősorban a hedonizmus kapcsolódik ehhez, amikor minél több pozitív érzelem átélése, a gyönyör jelenti a boldogságot.

2. *Az aktív élet:* amikor a munkába, tevékenységbe merülés, belefeledkezés jelenti a boldogságot.

3. *Az értelemkereső élet:* az, hogy a létezésnek célja van, ami túlmutat saját magán, jelenti a boldogságot.

Ha ezt a három utat a serdülő szemszögéből vizsgáljuk, akkor láthatjuk, hogy mindhárom boldogságkeresés megtalálható ebben a korban, noha a harmadik még csak most kezd kialakulni. A fiatalt körülvevő világ elsősorban az elsőt hangsúlyozza. Ez árad felénk reklámokból, és a serdülő kényelemszeretetére ez rímel a legjobban. De tudjuk, hogy sokan ebben az életkorban belevetik magukat valamilyen sportba, zenébe, hobbiba, ami betölti az életüket. Az élete értelmét elsősorban ott keresi, amikor a saját identitását szeretné megtalálni. A szüleitől kérdezgetve születésének körülményeit is ezt erősíti: akartak, vártak, tehát értelme van az életnek. Azok a serdülők, akik a családban nem kapják meg ezt, azok nehezebben élik meg a boldogságnak ezt a fokát. Számukra különösen is fontos, hogy a krisztusi boldogmondásokat végigbeszélgessük, hiszen pont olyan helyzeteket emel ki a Hegyi beszéd, melyek a hétköznapiakban nem a boldogságot jelentik.

Szintetizáló konvencionális hitéhez tartozik, hogy idézeteket gyűjt. Elsősorban azokat fogja kedvelni, melyek a saját lelkiállapotát fejezik ki. A számos idézet felkínálása lehetőség arra, hogy válasszanak, és a választásukat megosszák a csoporttal. Még önmaga talán nem tudná ilyen frappánsan megfogalmazni, hogy mit jelent számára a boldogság, de egy-egy idézettel azonosulva, választását megindokolva önmagának is megfogalmazhatja ezt. Ne csak az idézetek közül, hanem a Hegyi beszéd boldogmondásaiból is adjunk lehetőséget a választásra. Csoportmunkában pedig érdemes a parafrázisok nyomán saját boldogmondások írására biztatni a tanulókat.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none">• Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban.• Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:<ul style="list-style-type: none">○ Tudjon segítséggel az Ó- és Újszövetségben boldogmondásokat keresni.○ Ismerje és tudja értelmezni segítséggel a boldogmondásokat.○ Tudjon néhány boldogmondást saját szavaival megfogalmazni és magyarázni.	<ul style="list-style-type: none">• Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban.• Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:<ul style="list-style-type: none">○ Tudja mi a különbség a pillanatnyi öröm és a hosszantartó boldogság között.○ Tudja és önállóan értelmezze a boldogmondásokat, tanulja meg azokat.

ÓRAVÁZLAT–JAVASLAT

Fő hangsúly: A boldogmondásokon keresztül arra való rámutatás, hogy a boldogság több, mint pusztán a külső körülmények által kiváltott jó érzés.

Kognitív cél: A boldogmondásokon keresztül arra való rámutatás, hogy a boldogság több, mint pusztán a külső körülmények által kiváltott jó érzés.

Affektív cél: A pillanatnyi öröm és a boldogság közötti érzelmi különbség érzelmi háttere.

Pragmatikus cél: Annak a segítése, hogy a tanuló tudjon a saját helyzetére megfogalmazni egy boldogmondást.

Az óra fő részei	Javaslatok	Módszertani javaslatok, felhasznált taneszköz
Motiváció, ráhangolás, előzetes ismeretek aktiválása	Moreno-vonal Álljanak be a tanteremben átlósan aszerint, hogy mennyire érzik magukat éppen most boldognak. Az egyik sarok a 100 %, a másik a 0%. Beszéljük meg, hogy ki miért oda állt, ahol éppen van. Különösen is a két végleten lévőkre figyeljünk, kezdve a legboldogtalanabbal. Beszélgetés Egyházi iskolában: Az előző órai házi feladat megosztása, milyen örömforrásaik voltak. (Munkafüzet 27. o. 3. feladata)	MFEI 27. o. 3. f.
Feldolgozási javaslat	Páros vagy csoportmunka Egyházi iskolai munkafüzet 1. feladatának vagy a gyülekezeti munkafüzet 2. feladatának megoldása után egy-egy boldogmondás megjelenítése egy-egy állóképpel. Beszéljük meg, hogy melyiket volt a legnehezebb és melyiket a legkönnyebb megjeleníteni. Kis létszámú csoportnál lehet csak a könnyebbeket megjeleníttetni a tanulókkal, a nehezebbekre meg közösen ötleteket gyűjteni. Készülhet fotósorozat is az állóképekről, amit akár a tanteremben (ha van rá lehetőség) is kithetünk, de a tanulók meg is kaphatják ezeket a képeket egy montázsra összedolgozva, így mindig emlékezteti őket a krisztusi boldogságra. Beszélgetés Boldogmondás parafrázisok olvasása, értelmezése az egyházi iskolai munkafüzet 2. feladatában vagy a gyülekezeti munkafüzet 3. feladatában Mit gondolnak, miért születtek meg ezek az írások így?	MFEI 26. o. 1. f. vagy MFGY 20. o. 2. f. fényképezőgép MFEI 26. o. 2. f. vagy MFGY 20. o. 3. f.
Munkáltatás	Alkotás	színes kartonok, újságból kivágott

	<p>Montázs készítése a boldogmondásokról vagy Boldogmondás parafrázis írása</p> <p>Ének: Az Úrnak irgalmát</p> <p>Aranymondás:</p> <p>Mindenki személyesen válasszon a Boldogmondások közül egyet, ami őt leginkább megszólította.</p>	<p>képek, színes ceruzák, filctollak, olló, ragasztó</p> <p>TK énekgyűjtemény 8. ének</p>
Házi feladat	Munkafüzet feladatok.	MFEI 27. o. 3-4. f. MFGY 20. o. 4. f.

TOVÁBBI ÖTLETEK

Élménypedagógiai játék: LEVÉL ÖNMAGAMNAK

Szükséges eszközök: papír, íróeszköz

Időigény: 30 perc

Típus: Záró gyakorlat, önismereti

Teológiai kapcsolódás: Boldogság Istenben.

Instrukciók:

Írjatok levelet magatoknak. Az öt évvel későbbi éned írjon levelet a mai énednek. Írjon tanácsokat arról, hogy mit és hogyan tegyél, hogy boldogabb legyél.

Variáció:

1. Ha kis létszámú a csoport, és megfelelő a csoport hangulata, akkor felolvashatja mindenki a saját levelét.
2. A levelet a hitoktató megőrzi, és a tanév végén adja oda.
3. Párokat alkotunk a végén. Kettesével olvassák el egymás levelét a diákok. Beszélgessenek a leveleikről. Ha ezt a verziót is lejátsszuk a csoporttal, akkor érdemes a megbeszélésnél olyan kérdéseket is feltenni, ami erre a verzióra vonatkozik. Pl. Van-e olyan gondolat, amit te is megírnál?

Megbeszélés:

- I. Tények: Mit gondolsz, megfogadja a mai éned a tanácsokat?
- II. Érzések: Hogy érzed, érdemes volt megírni ezt a levelet? Milyen érzés önmagadtól olvasni?
- III. Tapasztalat: Változott-e benned valami a levél megírása nyomán? Van-e valami, amit szeretnél megváltoztatni e levél nyomán?